

rejo delati vse leto. Poleg tega je izvažanje na glavna trgovišča na Angleškem in v Srednji Ameriki ceno in razmerno hitro. Rumena smreka, zlasti pa cedra raste v takih množinah in dosežeta tako dolgotrajnost, da se misli da se ne dasta ugonobiti. Sicer se je pa ravno to gorotilo o beli smreki, na severu, če tudi sedaj že spoznavajo, da bode te vrste jedva zadosti za prihodnjih dvajset let, če se tudi njena poraba nič ne pomnoži. Gotovo je to, da parna žaga v rokah energičnega podjetnika razmeroma jako hitro iztreblja les; leta 1885., ko sem bil dobil mnogo naročil, in smo morali delati noč in dan dvakrat menjajoč delavce, sem uničil vsak teden 160 akrov gozda to je štirjaško miljo vsak mesec. (Dalje sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

Kaj se da iz človeka vse narediti, če se ga kemično razkroji, kaže prirodosnanski muzej v Washingtonu. Iz človeka 154 funtov težkega napravili so in v steklenicah spravili sledeče reči: v veliki steklenici je 96 funtov vode, kateri veliki količini se bode morda kdo čudil, v drugi steklenici pušici je 3 funte kemično čiste beljakovine, nadalje je deset funtov težka ploča lima, v jedni steklenici je 34 $\frac{1}{2}$ funta očiščene tolsče in iz kosti so naredili 8 $\frac{1}{2}$ fosfornokislega apna in funt oglenčevo kislega apna. Sladorja, škroba, flurkaleija in kuhinjske soli dobili so po 1 funt iz mrliča. — Drugje v tem muzeji so pa razstavljene kemične sestavine, iz katerih je človek, deloma v resnici, deloma le v številkah. V človeku je 97 funtov kisleca, 15 funtov vodenca, 3 $\frac{1}{2}$ funta dušca in kubičen čevljev oglja, nadalje 120 gramov klor, 90 gramov flora, 500 gramov fosforja, 90 gramov žvepla, 60 natrijeve in kalijeve kovine, 3 grame železa in funt kalcijeve kovine.

Umrl je angleški botnik in potovalec Rihard Spruce v Castle Hawardu (Malton) v 67 letu.

Edizon. Amerikanskega izumitelja Edizona slednje leto stane laboratorij 200.000 dolarjev. Dobil je že patente za 400 iznajdeb. Premoženja ima že nad 3 milijone dolarjev. Živi jako zmerno, le kadi močno. V javnost se ne sili. Sedaj je na obe ušesi že gluh, ali duh njegov je bister. On je vedno nenavadno marljiv.

Novice.

Deželni zbor Kranjski.

V šesti seji dne 23. januarja stavijo posl. Šuklje in tovariši nastopni samostalni predlog: Slavni deželni zbor naj sklene: V pokritje stroškov prouzročenih po napravi osnovnega projekta in generalnega proračuna za zgradbo belokranjske lokalne železnice dovoli se iz deželnega zaklada primeren prispevek. Utemeljevanje predloga pride na vrsto v prihodnji seji. — Prošnji županste v Dolenjem in Gorenjem Logatci ter županstva v Cirknici za podporo za napravo vodovodov, izročita se deželnemu odboru v pretres in poročilo. — Siroti Hermann Tomann, zviša se miloščina letnih 37 gld. 50 kr. na 100 gld. in sicer za pet let, pričenši s 1. januarjem 1894. — Odboru za ustanovitev dijaške kuhinje v Novem mestu dovoli se podpora 100 gld. — Prošnja Jos. Čerina, konservatorista na Dunaji za podporo, izroči se deželnemu odboru v rešitev. — Posl. Višnikar poroča v imenu finančnega odseka glede namakanja travnikov pri šolskem posestvu na Grmu. Četudi so stroški v znesku 2431 gld. veliki, vendar predlaga

z ozirom na korist tega namakanja: Deželnemu odboru se nalaga, da načrt deželnega kulturnega inženirja Riharda Poseka za namakanje travnikov šolskega posestva na Grmu predloži visoki c. kr. vladi s prošnjo, da blagovoli ista privoliti za napravo primerno podporo. Proti temu predlogu je poslanec Lenarčič, ki predlaga, da deželni odbor celo stvar še preiskuje. Odsekov predlog zagovarjata poslanec Hribar in dr. Vošnjak. Poslanec Klun je mnenja, da se razun predloga finančnega odseka vsprejme lahko tudi predlog posl. Lenarčiča. Predlog finančnega odseka z dodatnim predlogom poslanca Lenarčiča se nato vsprejme. — Gosp. A. Koblarju se za urejevanje arhiva in knjižnice v Rudolfinumu, devoli za l. 1893. še 100 gld., za l. 1894 pa 200 gld. nagrade. — Glede opustitve okrajne ceste iz Radomlj čez Homec na deželno cesto Kamnik-Trzin poroča v imenu upravnega odseka posl. Kersnik in predlaga: Iz Radomlja čez Homec na deželno cesto Kamnik-Trzin držeča okrajna cesta z na njej se nahajajočim mostom čez Bistrico ostane kot taka, kakor doslej, tudi še zanaprej v neposrednji oskrbi kamniškega okrajnega cestnega odbora. Predlog se vsprejme. — Odsek za predlog posl. Šukljeja in tovarišev o preosnovi direktnih davkov voli predsednikom posl. Kluna in namestnikom barona Apfaltrerna.

V sedmi seji dne 26. januarja utemeljuje poslanec Hribar svoj in tovarišev samostalni predlog o dodatnih naredbah glede nedeljskega posvečevanja. Predlog izroči se upravnemu odseku v poročanje. — Posl. Šuklje utemeljuje svoj in tovarišev samostalni predlog glede dovolitve prispevka v pokritje stroškov prouzročenih po napravi osnovnega projekta in generalnega proračuna za gradbo belokranjske železnice. Govornik poudarja važnost te železnice za Dolenjsko. Predlog se izroči finančnemu odseku. — Dovolile so se nastopne podpore: Društvu za varstvo avstrijskega vinarstva na Dunaji 50 gld.; krajnemu šolskemu svetu pri sv. Ani za zgradbo šolskega poslopja 600 gld.; županstvu v Moravčah za napravo vodovoda pri sv. Križu 900 gld.; občini ribniški za napravo bolnice in hiralnice 300 gld.; prvi vipavski sadjarski zadrugi na Slapu 200 gld.; Prošnje Ivana Kebra, Jožefe Rožun, Jerneja Pečnika in paznikov dež. prisiljene delavnice so se izročile deželnemu odboru, da jih reši primerno ali pa poroča o njih v prihodnjem zasedanju dež. zbora. — Posl. baron Schwegel poroča o prošnji letoviškega društva na Bledu, da bi dežela podpirala zgradbo letoviškega poslopja na Bledu. Društvo izposodilo bi si pri kranjski hranilnici 35.000 gld. proti 4 $\frac{1}{2}$ % obrestim in prosi, da bi dežela prevzela garancijo za to poposojilo. Posl. Hribar je proti predlogu finančnega odseka, da bi dežela prevzela garancijo; predlog se pa vsejedno sprejme. — Glede pospešitve in povzdige slamnikarstva na Kranjskem vsprejme deželni zbor nastopni predlog: Deželni odbor se pooblašča, da za slučaj, če bi visoka naučna uprava pred sestankom prihodnjega deželnega zbora pričela s povzdigo pridelovanja boljše slame in slamnikarstva ter zahtevala deželni prispevek, glede visokosti prispevka sklene z naučno upravo dogovor, oziraje se pri tem na sredstva, ki so dovoljena za obrtni pouk. — V namen ustanovitve čevljarske obrti v Kropi se sklene: Deželni odbor se pooblašča, da za slučaj, če se visoka naučna uprava odloči, vpeljati čevljarstvo v Kropi, istotako dovoli primeren znesek iz deželnega zaklada, in sicer iz sredstev, ki so mu za obrtni pouk na razpolago. — Prošnja županstva v Kostanjevici za podporo za zgradbo šole v Kostanjevici in Črneči vasi odstopi se deželnemu odboru v pretres in poročilo. Prošnja županstva na Vrhniki za letno podporo 400 gld. za vzdrževanje ondotne bolnice se odkloni, če tudi so jo posl. Lenarčič in nekateri drugi poslanci podpirali. — Pazniški vdovi Ani Hiti se zviša pokojnina od 120 na 220 gld. na tri leta, njenemu starejšemu sinu pa miloščina v znesku 300 gld. za tri leta podaljša. — Prošnja Jakoba Zrimca za podporo njegovemu sinu za obiskovanje krojaškega učilišča v Ljubljani se odstopi deželnemu odboru v rešitev. — Prošnja fotografa

B. Lergetporerja na Bledu za podporo za napravo reliefzemljevida za Kranjsko se reši tako, da se načeloma prizna potreba takega zemljevida za koristno in pooblašča deželni odbor, da stopi v dogovor z gosp. Lergetporerjem. — Poročilo dežel. odbora o ljubljanskem mestnem posojilu se vzame na znanje. — Posl. baron Schwegel poroča v imenu finančnega odseka o zdravniški službi v deželni blazniški podružnici na Studenci. Poročevalec govori obširno o reorganizaciji in razširjanji tega zavoda in v imenu finančnega odseka nasvetuje: Osebna doklada hišnemu zdravniku dr. Preiniču se zviša od 120 na 320 gld. Mesto sekundarija se za sedaj opusti, deželni odbor pa naj v prihodnjem zasedanju stavi primerne nasvete glede razširjenja blaznice in preosnove vodstva in uprave. Posl. dr. vitez Bleiweis govori obširno o uredbi blaznice in stavi še dodatni predlog, ki gre na to, da naj deželni odbor pretresa, če bi ne bilo umestno oskrbovanje umobolnih vzeti v lastno režijo. Govoril je še poslanec dr. Vošnjak in poročevalec. Predlog finančnega odseka in dodatni predlog posl. viteza Bleiweisa se vsprejmeta in na to seja zaključi. Prihodnja seja je bila dne 30. januarija.

— **Preširnova slavnost**, obsezajoča sijajni koncert in ples, katero je priredilo dne 23. januarija akademično društvo „Triglav“ v Gradcu je izpala nepričakovano lepo. Udeležba je bila mnogobrojna. Četvorko je plesalo 150 parov.

— **Nova fara**. Ministerstvo je dovolilo, da se krški vikarijat izloči iz leskovske fare in postane samostojna fara. Razun krškega mesta samega spadale bodo k novi fari še: Trška gora, Čretež, Cesta, Gunte in gorenje Dolenje in Srednje Pijavsko.

— **Novo gasilno društvo** se je ustanovilo v Leskovci pri Krškem. — Novo gasilno društvo snuje se tudi na Blokah pri Loži.

— **Umrli** je v Gorici dne 27. t. m. v 53letu svoje starosti, g. Fr. Žepič, vodja slovenskega oddelka deželne kmetijske šole v Gorici. N. v. m. p.

— **Umrli** je dne 24. m. m. v Celovci dr. Val. Nemec, stolni kanonik, dekan itd. v 59. letu svoje starosti! R. I. P.

— **Pešpolk** kralj Belgijcev št. 27, ki je od jeseni nastanjen v Ljubljani, praznoval bo 6. februarja t. l. tridesetletnico bitke pri Oeversee, katere se v vojski proti Dancem leta 1864. slavodobitno udeležil.

— **Na tukajšnjih srednjih šolah** zaključilo se bode I. poluleto dne 10. februarja. Dne 14. februarja prične se II. poluleto.

— **»Narodni Dom«**. Obrok razpisu zidarskih del se je na prošnjo nekaterih gospodov podjetnikov podaljšal za 10 dni, to je do 10. februarja popoldne.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je poslalo sl. uredništvo „Slovenskega Naroda“ kot XIII. zbirko kronin darov 445 kron 6 v. in kot XIV. zbirko 269 kron 80 v.; vsega vkup je „Sl. Narod“ nabral za našo družbo od 17. maja do 31. decembra 1893. 5433 kron 40 v., Slovenje-bistriška podružnica je poslala za l. 1893 udnine 265 gld., litijske Slovenke so postale pokroviteljice z doneskom 100 gld., zastopala jih bo gospa Josipina Koblar. Znamenito in bodzilno pa je za vse domorodce, kako so nabrale znajdljive litijske domoljubkinje stotak za našo družbo. Pri vsaki priložnosti, žalostni ali veseli, so se je spominjale, tako pri igri, v družbi in v domačem krogu, pri posojevanju časnikov so zahtevale neznatne svotice v družbino korist, domorodeci potujoč in mudeč se v trgu so položili svoj dar, dečki in deklice so nabrali pri rodoljubih male prispevke, in kar je še manjkalo, dobile so kot prostovoljen prispevek pri kaki veselici ali ob kaki posebni priliki. Tako so nabrale oprostila novoletnim voščilom 21 gld. 90 kr. in sicer so se odkupili; p. n. gg. J. Sadar, J. Roglič, Ign. Lenček, J. Oblak, Lebinger in Bergman, Treo, Jenko, F. Kop-

rivec, F. Klinar, Beneš, Orehek, Zupančič, dr. Pavlič, K. Preželj, M. Damjan. Litijanka, Komelija Orehek, J. Koblar, J. Holeček, M. Koblar, dr. H. Štefančič, J. Lehott, J. Gregočič, L. Svetec, A. Peček, Tura, Z. Geiger, Avg. Černe, rodbina Jenko, Hutter, Mahorčič, Vončina, Fr. Slanec, J. Damjan, M. Kanscheg, M. Jeretin, K., T. Svetec, Dovrzan, Golob, Magd. Sadar, J. Mang. A. Oblak, Mici Klobčavar, A. Korbar, K. in R. Verbaj, Milovoda Vončina, Št. Muzga, F. Volk, A. Štefančič, T. Javornik, Haslinger, V. Lenček, Katinka Hribar, Josipina Koprivnikar st., M. Elsner, Čebulj, Premk, H. Bevk, A. S., S., J. Borštnar, Lj. Boblek, R. Černe, Anuška Lušin in Minka Vrančič iz Ljubljane. V Šmantinu pri Litiji so se odkupile novoletnim voščilom p. n. gg. Marija Zoré, Ivana Knaflič, Josipina Bartel, Kristina in Minka Demšar, Mimi Porenta, Pavla Rus in Roza Robavs. Nabrani znesek 4 gld. 60 kr. in dohodek veselice, ki je bila v Litiji v korist naše družbi 2. jan. 1894. se je prihranil za prihodnji stotak, ki ga pošljejo družbi litijsko-šmartinske rodoljubinje. In toraj bodo one že v peto pokroviteljice. S to zahvalo popravljamo zajedno tudi pomoto, ki se je vrnila pri zadnjem poročilu v oba slovenska dnevnik, da so Litijsko-šmartinske Slovenke postale v peto pokroviteljice. Preje imenovani stotak so nabrale samo litijske Slovenke, ki so tako postale v prvo pokroviteljice. Vrinjene pomote imenujejo časniki vsesploh „neljube“, mi pa pravimo tej pomoti „ljube“ zato, ker upamo, da bodo vrle Litijanke, ki so te dni vložile prvo pokroviteljino, doposlale jih še več v bodrilo drugotnim Slovenkam. (Konec sledi.)

— **Društvo za zgradbo** reševališča in zavetišča v Ljubljani podarili so: prevz, knezoškof ljubljanski, preč. g. stolni kanonik Janez Flis in neimenovan po 100 gld. Da bi našli plemeniti dobrotniki obilo posnemalcev!

— **Petindvajsetletnica** poštnih dopisnic. Letos je ravno 25 let, odkar so se vvedle poštne dopisnice. Dopisnice so avstrijska iznajdba, katere so se poprijele po tej vse druge države. V Avstriji sami porabi se na leto blizu 100 milijonov dopisnic, v vseh državah sveta pa nad edno milijardo.

— **Slovensko pevsko društvo v Ptuj**. Odbor tega društva je sklenil, da se društvena 10letnica vrši dne 5. avgusta t. l. v Ptuj. Določile so se tudi že pesni, katere se bodo pele in se bodo dotične note začele kmalu razpošiljati. Slavna pevška društva se uljudno opozarjajo, da se vabilu odzovejo in sodelujejo pri 10letnici tega za narodno probujo prepomembnega društva.

— **Obesil** se je 75letni Jakob Furlan v Podvelbu pri Vipavi. Nesrečnemu starcu se je zmedlo.

— **Koliko Ljubljana na leto potrebuje**. Po uradnem izkazu se je leta 1893 dachu podvrženega blaga v Ljubljano pripeljalo, kakor sledi: 10.148 litrov ruma, araka, rozolije in likera; 1.186 hektolitrov žganjevca; 757 hektolitrov žganja; 15.914 hektolitrov vina; 3.125 hektolitrov vinskega mošta; 82 hektolitrov sadnega mošta; 21.129 hektolitrov piva; 1.233 hektolitrov kisa; 3.900 volov, bikov, krav in telet nad jedno leto starih; 8.898 telet do jednega leta starih; 2.466 ovac, ovnov, koz, kozlov, in kostrunov; 3.499 jagnjet, kozličev in prašičkov do 5 kgl.; 263 prašičev od 5 do 19½ kgr; 7871 prašičev nad 19½ kgr. težkih; 631 meter-stotov svežega, nasoljenega in prekajenega mesa, salam in klobas; 10.218 puranov, gosij, rac in kopunov; 37.014 parov kokošij, piščet in golobov; 293 srn in divjih koz; 2.684 zajcev; 488 klg. razsekane in črne divjačine; 280 fazanov, divjih petelinov in kokošij; 488 gozdnih jerebic, kotornov, divjih gosij, divjih rac, kljunačev in divjih golobov; 50 lisk, kozic in potapljavk; 24 ducatov drozdov, brinjevk, prepelic in škrijancev; 7.127 kilogramov ribin školk iz morja, rek in potokov, potem ribjih iker in sardel; 17.179 klinov, navadnih morskih rib, polenovke, slanikov, rakov, polžev, žab in ostrig; 1.479 meter-stotov riža; 5.6567 meter-stotov moke, pšena, škroba, pekatij, sladkarij,